



EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

Luxembourg, 2019. október 10.

Beszéd – Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke

Az Európai Számvevőszék 2018. évi éves jelentésének bemutatása a Gazdasági és Pénzügyi Tanács (ECOFIN) előtt

Luxembourg, 2019. október 10.

Eltérés esetén
az elhangzott szöveg érvényes.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tisztelt Elnök úr!

Tisztelt Miniszterek!

Hölgyeim és uraim!

Az Európai Számvevőszék elnökeként szeretnék köszönetet mondani Önöknek, amiért időt szánnak a 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésünk megvitatására, amelyben bemutatjuk Önöknek az Európai Unió pénzgazdálkodásának jelenlegi állapotáról készített értékelésünket.

2018-ra nézve is ellenőriztük az Unió konszolidált éves beszámolóját, amely véleményünk szerint megbízható és valós képet nyújt az Unió pénzügyi helyzetéről.

Az uniós költségvetésbe beáramló bevételeket illetően nem tártunk fel lényeges hibaszintet. Ezért az uniós költségvetés bevételi oldalának szabályszerűségéről idén is hitelesítő véleményt adtunk ki.

Ami a kiadási oldalt illeti, az elmúlt két évhez hasonlóan ismét korlátozott ellenőri véleményt bocsátottunk ki a kifizetések szabályszerűségére vonatkozóan. Más szavakkal az ellenőrzésünk során feltárt problémák nem általános érvényűek, ezért a beszámoló nem nyújt pontatlan képet az Unió tényleges pénzügyi helyzetéről.

Ez ellenőrzésünk egyik alapvető megállapítása, mivel megerősíti, hogy az Unió pénzgazdálkodása folyamatosan javult az elmúlt évek során. Biztató jel, hogy nemcsak a Bizottság, de a tagállamok is sikerrel folytatják az előző két évben megfigyelt előrelépéseket.

A korlátozott vélemény azt jelenti: „igen, de...” *Igen*, a kifizetések nagyjából szabályszerűek voltak, *de* még vannak problémák.

A kiadásokat – megbízhatósági nyilatkozatunk hagyományos „kiemelt témáját” – illetően 2,6%-ra becsültük a hibaszintet¹. Ez azt jelenti, hogy becslésünk szerint a kifizetések 2,6%-át nem lett volna szabad kifizetni, mert azt nem az uniós jogszabályoknak megfelelően használták fel. A 2%-ot meghaladó hibaszintet lényegesnek tekintjük.

Szüntelenül hangsúlyozom azonban, hogy ez nem azt jelenti, hogy az uniós költségvetésből kifizetett összeg 2,6%-át elpazarolták. Még ha egyes kifizetések esetében nem is tartották be a vonatkozó szabályokat, nem kizárt, hogy az adott kifizetés elérte a célját.

¹ Alsó határérték: 1,8%, becsült hibaszint: 2,6%, felső határérték: 3,4%. Az éves jelentés 1.15. fejezete.

Az átfogó becslés bemutatása kapcsán hangsúlyoznom kell, hogy az ellenőrzött kiadások jelentős részét nem jellemezte lényeges hibaszint. E becslés átfogó jellege azonban elfed egy fontos különbséget: az alapok folyósításának módja nagy hatással van a hibakockázatra. Ez az információ talán segíthet majd Önöknek a jövőbeni jogszabályok megalkotásában.

Az összetett szabályok alá tartozó kiadások esetében a becsült hibaszint 4,5%, ami viszonylag magas érték. Márpedig az Unió költségvetésének mintegy felét² ezek a kiadások teszik ki. Elsősorban úgynevezett visszatérítésen alapuló kifizetésekről van szó, ahol a kedvezményezetteknek költségnyilatkozatot kell benyújtaniuk a felmerült elszámolható költségekről – ilyenek például a kutatási projektek vagy a regionális és vidékfejlesztési projektek.

A hibakockázat ezzel szemben alacsonyabb azon kiadások – főként az úgynevezett jogosultságalapú kifizetések – esetében, amelyekre egyszerűsített szabályok vonatkoznak. Itt a kedvezményezettek akkor részesülnek kifizetésben, ha megfelelnek bizonyos feltételeknek – ilyenek például a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások és a hallgatói ösztöndíjak.

Hölgyeim és uraim!

Az uniós fővárosokban tett látogatásaim alkalmával néhányukkal személyesen is megoszthattam már, hogy a Számvevőszék – többéves stratégiája részeként – hogyan módosította ellenőrzési megközelítését. Mindenkitől csak kedvező visszajelzéseket és támogatást kaptam, amit ezúton is köszönök.

A Számvevőszék azt tűzte ki céljává, hogy megbízhatósági nyilatkozatát az igazoló jelentésen alapuló megközelítésre alapozza, vagyis a jövőben mások, nevezetesen a Bizottság ellenőrzési munkájára nézve kívánunk ellenőrzést végezni, amely részben a Bizottság saját ellenőrzésein, részben pedig a megosztott irányítás keretében tagállami szinten végzett ellenőrzéseken alapul, ahelyett, hogy egyre nagyobb munkával magunk is minden esetben elvégeznénk ugyanazokat az ellenőrzéseket, amelyeket mások már végrehajtottak.

Másképp fogalmazva: fel kívánjuk használni a mások által már elvégzett munkát – már amennyiben annak eredményei megbízhatóak. Ahogyan éves jelentésünkben Önök is láthatják, gyakran kritikusan szemlélünk a tagállamok és a Bizottság által elvégzett számos ellenőrzést (gondoljunk bele például, hogy a kohéziós kiadások tagállami szintű ellenőrzésébe kb. 126 különböző hatóság folyik bele). Ez gyakran megnehezíti, hogy fel tudjuk használni munkájuk eredményét, illetve hogy még nagyobb mértékben tudjunk támaszkodni azokra. El kell ismernünk azt is, hogy a Bizottság jelentős erőfeszítéseket tesz a különféle nemzeti hatóságok munkájának továbbfejlesztésére.

Ezért érhattünk el haladást a Bizottsággal való együttműködésben afelé, hogy megteremtjük az igazoló jelentésen alapuló megközelítés feltételeit. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak Oettinger biztos úrnak a támogatásáért, és örömmel nézek az utódjával folytatott együttműködés elé.

² 50,6%.

Most szeretnék egyes szakpolitikai fejezeteket külön is megemlíteni, és kiemelném néhány fontosabb megállapításunkat.

A többéves pénzügyi keret „Versenyképesség” fejezetében lényegesen kevesebb hibát találtunk, mint tavaly (2%). A kutatás területén továbbra is a támogatásra nem jogosult személyzeti költségek jelentik a fő hibaforrást.

A gazdasági és társadalmi kohézió területén becslésünk szerint 5%-os a hibaszint. Az általunk feltárt hibák száma és hatása azt mutatja, hogy továbbra is fennállnak hiányosságok a tagállami irányító hatóságok által bejelentett kiadások szabályszerűségét illetően. Az egyik fő problémát a projektek támogatásra nem jogosult kiadásai jelentették, amit súlyosbított, hogy egyes országok további nemzeti feltételekkel egészítették ki a már amúgy is összetett uniós feltételrendszert (túlszabályozás).

A természeti erőforrások terén a hibaarányt 2,4% -ra becsültük. Ez a következők eleyéből állt össze: nem támogatható költségek elszámolása; pontatlan információk megadása területnagyságról vagy állatszámról; közbeszerzési problémák és adminisztratív hibák. A közvetlen kifizetések azonban összességében lényeges hibától mentesek voltak. Ez igen jó hír.

A „Biztonság és uniós polgárság” területre nézve rámutatunk a közbeszerzési szabályok alkalmazásának hiányosságaira, de a Menekültügyi és Migrációs Alappal, valamint a Belső Biztonsági Alappal kapcsolatos tagállami rendszerek problémáira is.

Hölgyeim és uraim!

Az Európai Számvevőszék munkája, amelynek eredményeit ma bemutattam Önöknek, tanúsítja, hogy a fennálló számos probléma ellenére az Unió már a harmadik egymást követő évben eleget tesz a közpénzek felhasználásakor elvárható magas elszámoltathatósági és átláthatósági követelményeknek.

Tekintve azonban, hogy az Uniónak egyre nagyobb kihívásoknak kell megfelelnie az összes tagállam együttes bruttó nemzeti jövedelmének alig 1%-át kitevő költségvetésből, kulcsfontosságú, hogy az uniós kiadások ne csak jogszerűek és szabályszerűek, hanem eredményesek is legyenek. Éppen ezért a Számvevőszék a jövőben még nagyobb figyelmet fordít majd erre a szempontra.

Figyelmünk középpontjában az uniós fellépések hozzáadott értéke áll. Minden uniós szinten elköltött eurónak olyan többletértéket kell biztosítania, amelyet tagállami vagy regionális szintű kiadásokkal nem lehetett volna elérni.

Hálás lennék, ha a jövőbeni munkákkal kapcsolatos ötleteikkel és javaslataikkal segítenének minket ennek megvalósításában.

Zárszóként szeretnék köszönetet mondani a finn tanácsi elnökségnek. Kitűnő és véleményem szerint kölcsönösen hasznos együttműködés és párbeszéd áll mögöttünk. Remélem és hiszem, hogy jövőre a horvát elnökséggel is ebben a szellemben tudjuk majd folytatni az együttműködést.

Köszönöm figyelmüket! Örömmel válaszolok esetleges kérdéseikre vagy észrevételeikre.